

پنجشنبه ۳۱ تیر ۱۳۸۹ ـ ۱۰ شعبان ۱۴۳۱ ـ ۲۲ جولای ۲۰۱۰ـ سال پنجم ـ شماره پیاپی ۱۰۱۸

آخر هفته شرق

عکس جلد: حمید جانی‌پور

با آثار و گفتاری از:

سیدحسین موسوی تبریزی، سیدرضا اکرمی، حسین انصاری‌راد، مجتبی شاکری، حمیدرضا ترقی، پرویز رجبی، محمد قائد، محمدتقی فاضلمیبدی، ذهرا شجاعی، زهرا اعزازي، مجید مددی، فرزانه طاهری، مهدی غبرایی، ناهید طباطبایی، پرویز کلاتری و آیدا سرکیسیان

در صفحه آخر بخوانید

برگ‌نیزی حق متن را ادا می‌کرد	
موسی بیدج	
زندگی چنین خواهد شد	
رضا قیصر به	
هیاهوی همه‌همگانی	
شادمهر راستین	

حرف اول

امنیت انسانی در سیستان و بلوچستان

سعید مدنی

به دنبال مجموعه‌ای از تنش‌ها و بمبگذاری در استان سیستان و بلوچستان که به شهادت جمعی از هموطنان منجر شد، بار دیگر راهکارهای متفاوت برای کنترل و کاهش نزاعات منطقه‌ای و برقراری امنیت در این استان مطرح شد.

سال‌هاست با تغییر مفهوم امنیت و امنیت ملی، ناظران به جای جست‌وجوی عوامل تهدیدکننده امنیت ملی در بیرون مرزا، نگاه‌ها را متوجه عوامل نقض امنیت در درون مرزا کرده‌اند. به عبارت دیگر با توجه به قانونمندی نسبی حاکم بر روابط بین‌الملل و بذرش قواعد مصوب مراجع مربوط از جمله سازمان ملل متحد، احتمال حمله و تهاجم کشورها برای فتح کشور دیگر تقریباً منتفی شده است. به علاوه حتی در موارد نادر وقوع حمله‌ای از بیرون مرزا به کشورها، اغلب ناپسانمانی، نارضایتی و بحران‌های داخلی زمینه‌ساز این تهاجمات شده است. درست به همین دلیل، مفهوم امنیت انسانی در مباحث مرتبط با امنیت ملی نقش محوری یافته است. منظور از امنیت انسانی، امنیت در ابعاد گوناگون زندگی اجتماعی انسان‌ها است. امنیت غذایی، جنسیتی، قومی، شغلی و حرفه‌ای، دینی و مذهبی و سیاسی، همه در مجموع سامان‌دهنده امنیت انسانی هستند. با چنین رویکردی نسبت به امنیت بدیهی است که نیروهای نظامی و امنیتی، تنها یا حتی مهم‌ترین ضمانت‌کننده امنیت نخواهند بود، بلکه دستگاه‌های مسوول رفاه و توسعه چنین وظیفه‌ای را بر عهده خواهند داشت. ۳۰ سال پیش و در پایان سلطنت پهلوی اگر قرار بود صریح‌ترین و بدیهی‌ترین نمودهای ظلم، بی‌عدالتی و ناکارآمدی در رژیم پهلوی را در برابر ناظران قرار دهیم، نگاه‌ها را به سوی سیستان و بلوچستان، کردستان، لرستان و چند استان دیگر جلب می‌کردیم. در اوایل پیروزی انقلاب، تیم‌های سازندگی از بسیاری استان‌های کشور عازم سیستان و بلوچستان می‌شدند تا به سرعت مظاهر عقب نگه داشته‌شدگی این سرزمین را کاشی دهند و از شکاف عمیق بین این مناطق و دیگر مناطق بکاهند. اکنون پس از ۳۰ سال سیستان و بلوچستان هنوز در ردیف‌های آخر رتبه‌بندی استان‌های کشور از نظر توسعه‌یافتگی قرار دارد. به عبارت دیگر به رغم همه تغییرات حاصل از تزریق درآمدهای نفتی در کشور، هنوز سیستان و بلوچستان به طرز شگفت‌آوری توسعه‌نیافته‌تر از دیگر استان‌ها است. بند ۹ اصل سوم قانون اساسی رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه، در تمام زمینه‌های مادی و معنوی را از وظایف دولت شمرده است. به علاوه اصل ۱۹ قانون اساسی تأکید کرده مردم از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهد بود. اگر حتی فرضیه دشمنان خارجی و جای پای بیگانگان در حوادث سال‌های اخیر به اثبات رسد باز هم بدون پاسخ به یک سوال اساسی نمی‌توان آنچه امروز در زاهدان و سیستان و بلوچستان رخ می‌دهد را واکنوی کرد و آن اینکه «چرا دشمن خارجی در این منطقه به سادگی امکان عضوگیری از ناراضیان و متقاعدسازی آنان برای عملیات‌انتحاری را دارد؟»

پیام مقام معظم رهبری به مناسبت هفتمین روز شهادت جمعی از مردم زاهدان

حضرت آیتالله خامنه‌ای در پیامی به مناسبت هفتمین روز شهادت جمعی از مردم مومن زاهدان در انفجار تروریستی مسجد جامع این شهر، پشتیبانی اصلی این جنایت را دستگاه‌های جاسوسی امریکا، رژیم صهیونیستی و انگلیس دانستند. به گزارش فارس به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیتالله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به‌مناسبت هفتمین روز شهادت جمعی از مردم مومن زاهدان در انفجار تروریستی مسجد جامع این شهر...

صفحه ۲

روزنامه شرق

واکنش دولت به ابلاغ ۲میلیارددلاری مترو توسط لاریجانی

اجرائی نمی‌دانیم

گروه سیاسی: مصاحبه خبرنگاران در حاشیه جلسه هیات دولت تحت تاثیر اظهارات محمدرضا میرتاج‌الدینی معاون پارلمانی دولت قرار گرفت چرا که وی دیروز عدم ارسال مصوبات دولت به مجلس را تکذیب کرد بلکه در واکنش به ابلاغ قانون اختصاص ۲ میلیارد دلار به مترو اعلام کرد: «اگر دولت این قانون را اجرایی می‌دانست، خود ابلاغ می‌کرد. دولت این قانون را اجرایی نمی‌داند و در شرایط فعلی توان اجرای آن را ندارد.» به گفته وی «شورای نگهبان نیز این را با توجه به بار مالی‌ای که داشت رد کرده بود». میرتاج‌الدینی در پاسخ به این سوال که آیا با توجه به مخالفت دولت این قانون اجرایی می‌شود یا خیر، گفت: مسائلی که دارای بار مالی هستند، یک روند و بحث حقوقی دارند که باید در ارتباط با آنها بحث و تصمیم‌گیری شود. واکنش محمدرضا میرتاج‌الدینی یک روز پس از آن صورت گرفت که روز سه‌شنبه محمدابراهیم نکونام رئیس کمیسیون اصل ۹۰ در نشست مطبوعاتی خود اعلام کرد در پی امتناع دولت از ابلاغ مصوبه مجلس درباره اختصاص ۲ میلیارد دلار به محل و نقل ریلی پایتخت، علی لاریجانی مطابق قانون در قامت رئیس مجلس آن را برای اجرا ابلاغ کرد و به جای احمدی‌نژاد حکم اجرایی شدن مصوبه را داد. وی تأکید کرد: «طرح‌ها و لوایح مجلس پس از گذراندن روند قانونی به صورت لازم‌الاجرا درمی‌آید و هیچ فردی نمی‌تواند در برابر اجرای آن بایستد. رئیس‌جمهور نیز مکلف به ابلاغ و اجرای آن است. اگر احیاناً رئیس‌جمهور این قانون را ابلاغ نکند، رئیس مجلس باید آن را ابلاغ کند. من دو روز پیش آذوشنبه‌ا موضوع ابلاغ این لایحه را از رئیس مجلس پرسیدم که وی گفت آن را ابلاغ کرده‌ایم.» و به این ترتیب بود که در یک ماه گذشته عدم ابلاغ قانون از سوی دولت خیرساز شد، چراکه ۱۸ خردادماه سال جاری محمود احمدی‌نژاد در نامه‌ای به دبیر شورای نگهبان اعلام کرد برخی

مدیر روابط عمومی ستاد نماز جمعه تهران در واکنش به گزارش دیروز توضیحی به این شرح ارائه کرد.

«سلام علیکم

با توجه به اینکه بخشی از مطالب انعکاس‌یافته در صفحات اول و دوم آن روزنامه در مورخ ۸۹/۴/۳۰ به نقل از رئیس محترم شورای سیاستگذاری ائمه جمعه در «همایش نماز جمعه و رسانه» با بردشتنمای تیتیر «تابستان امسال ۶۰ امام جمعه بازنشته‌ست می‌شوند» خلاف واقع می‌باشد و از آنجا که تیتیر انتخاب‌شده توسط آن ارگان خبری، متناقض با فحوائی سخنان ایشان است، به همین منظور انتظار می‌رود بنا بر قانون مطبوعات، نسبت به اصلاح خبر یادشده و تنویر افکار عمومی

مجلس مخالفت کرد

آگهی‌ها همچنان به ایران می‌رسد

گروه سیاسی: یک فوریت طرح نحوه توزیع عادلانه آگهی‌های دولتی بین روزنامه‌ها که در جلسه علنی صبح دیروز مجلس مطرح‌شده بودتولست موافقت اکثریت نمایندگان را جلب کند و به تصویب مجلس نرسید. به گزارش ایسنا ۵۳مضامکننده این طرح، شفافیت و ایجاد ضوابط قانونی را دلیل توجیهی ارائه الی یک فوریت عنوان کرده و در طرح خود آورده بودند: هتسافه‌ها دولت بدون هیچ‌گونه توجیه منطقی و دلیل قانع‌کننده‌ای در ضوابط اجرایی بودجه ۸۹، چاپ آگهی را منحصر در روزنامه وابسته به خودش کرده است.» کواکبیان که به عنوان یکی از طراحان این طرح سخن می‌گفت، اظهار کرد: بر اساس بند ۵ ماده ۲ قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، توزیع آگهی‌ها مربوط به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است، اما این متفاوت با انحصار آگهی‌هاست و طراحان هم معتقدند با وجود این قانون، آگهی‌ها انحصاراً بر یک روزنامه داده خواهد شد. وی با بیان اینکه ما کاری به این دولت نداریم، افزود: ۳۰ سال است هیچ ضابطه قانونی‌ای برای توزیع آگهی‌های دولتی نداریم اما این بار در ضوابط اجرایی بودجه ۸۹ آمده که تمامی آگهی‌های دولتی منحصراً به روزنامه ایران داده شود. نماینده سمنان با اشاره به اعتراض حدود ۱۷ روزنامه حامی دولت به این موضوع، آن را خلاف اصل ۴۴ قانون اساسی عنوان کرد و گفت: ما می‌خواهیم ضابطه‌ای در این باره ایجاد شود و پیش‌بینی کردیم برای ایجاد رقابت بین روزنامه‌ها، روزنامه‌های با تیراژ بیشتر بتوانند آگهی‌های بیشتری هم جذب کنند؛لذاگفتم که بین روزنامه‌های دولتی و غیردولتی در این باره تفاوتی نیست.

مجلس وارد جزئیات نشود

اما در ادامه محمد دهقان که به عنوان مخالف این طرح پشت ترپین قرار گرفت با پیش‌بینی رد این مصوبه از سوی شورای نگهبان گفت: قطعاً شورای نگهبان این را از مصادیق اصل ۶۰ قانون اساسی می‌داند که بر اساس آن اعمال قوه مجریه از وظایف دولت است. ممکن است مجلس و نمایندگان احساس کنند موضوعی عادلانه نیست، اما بر اساس اصل استقلال قوا و اصل ۶۰ قانون اساسی نباید وارد مسائل جزئی اجرایی شویم که از وظایف اقتصادی قوه مجریه است. این عضو هیات‌رئیس مجلس ادامه داد: من در اصل ورود به قانونگذاری در این مسائل ایراد دارم و معتقدم ما نباید وارد مسائل جزئی اجرایی شویم و ضمن احترام به طراحان و موافقان معتقدم با این موضوع وقت مجلس بی‌جهت گرفته می‌شود و این سودی برای کشور ندارد. ثروتی نماینده بخنودر اما در مجلس به عنوان موافق این طرح سخن گفت و یادآور شد: در ۳۰ سال به بعد انقلاب روابط اجرایی بودجه توسط هیات وزیران نوشته و به

گفت‌وگو با رئیس سندیکای صنعت برق

ما را از تولیدکننده به تاجر تبدیل کرده‌اند

گفت‌وگو با رئیس سندیکای صنعت برق فقط گفت‌وگو با یک فرد نبود بلکه شنیدن رنجامه یک صنعت بوده؛ صنعتی که پنج سال است دارد برای دولت نامه می‌نویسد و هشدار می‌دهد که اگر به فریادش نرسند به انتهای خط می‌رسد. این شرایط در کنار رنجامه دوم سندیکا به رئیس دولت و افزایش خاموشی، بهانه‌ای شد تا گفت‌وگو با محمد پارسا را دنبال کنیم. در یکی از همان روزهای داغ تابستان یا او در دفترش به گفت‌وگو نشستیم. پارسا و دو تن از همکارانش میزبان بودند...

شماره ۹۴ دوره جدید ■ ۱۲ صفحه + ۱۶ صفحه هفته‌نامه شرق ■ **استثنااً ۱۰۰۰ تومان**

سر مقاله

چین و صنعت‌زدایی از ایران

دکتر احمد میدری

اقتصاد ایران در حال حاضر با پدیده‌ای مواجه است که به استثنای ابتدای انقلاب و زمان جنگ در هیچ دوره از تاریخ معاصر با آن دست به گریبان نبوده است؛ پدیده‌ای که از آن با عنوان «صنعت‌زدایی» می‌توان یاد کرد. در اقتصاد ایران سهم بخش صنعت و معدن اعم از تولید، ارزش‌افزوده و اشتغال همواره افزایش داشته. رشد این بخش در دورانی که با رونق درآمدهای نفتی همراه می‌شد به شکل بارزی خود را نشان می‌داده است. اما در دوره اخیر به‌رغم افزایش درآمدهای نفتی رشد بخش‌های مختلف صنعتی روند نزولی داشته است. در تبیین وقوع پدیده صنعت‌زدایی در اقتصاد ایران علاوه بر تاثیر سیاست‌های اقتصادی در چند سال گذشته، نباید از ورود چین به عنوان شریک تجاری - صنعتی بزرگ ایران غافل شد. در واقع ایده اصلی در این مطلب تمرکز بر نقش چین در پدیده صنعت‌زدایی از اقتصاد ایران است. تبدیل شدن چین به شریک اصلی ایران در تجارت کالاهای صنعتی به اشکال مختلف منجر به صنعت‌زدایی در اقتصاد ایران شده است اما قبل از بحث درباره این ایده باید منظور از صنعت‌زدایی و شواهد بروز آن در اقتصاد ایران را بیان کرد.

پدیده صنعت‌زدایی در اقتصاد را می‌توان با چند شاخص اندازه‌گیری کرد. کاهش واحدهای تولیدی، کاهش شاغلان بخش صنعت و کاهش عمق صنعتی شدن سه شاخصی است که برای نشان دادن پدیده صنعت‌زدایی در یک اقتصاد به کار گرفته می‌شود. این سه شاخص در دوره ۸۲ تا ۸۶ به اشکال مختلف خود را نشان داده است. کاهش واحدهای تولیدی: در دوره ۸۲ تا ۸۶ اقتصاد ایران با کاهش واحدهای تولیدی روبه‌رو بوده است. در این دوره ۷۷۱ واحد صنعتی که بیش از ۱۰ کارمند داشته از مدار تولید کشور حذف شده است. این تعداد وقتی با تعداد کل واحدهای تولیدی بالای ۱۰ نفر که ۱۶ هزار واحد است، سنجیده شود نسبت بسیار بالایی را نشان می‌دهد. این در حالی است که اقتصاد ایران در گذشته هیچ‌گاه با کاهش تعداد بنگاه‌های بزرگ روبه‌رو نبوده و روند تاسیس این واحدها افزایشی بوده است اما در دوره اخیر نته‌تها این روند افزایشی نبوده بلکه از تعداد مطلق واحدهای تولید کاسته شده است.

کاهش تعداد شاغلان: این شاخص نیز علامت‌های مناسبی به اقتصاد ایران نمی‌دهد. طرف چهار سال مورد بررسی تنها ۲۰ هزار شغل در واحدهای صنعتی ایجاد شده است. این آمار با توجه به تاسیس واحدهای پتروشیمی درون خود نیازمند تفسیر است. با توجه به قیمت پایین انرژی نفت برای برخی واحدهای صنعتی، تاسیس واحدهای پتروشیمی در چند سال گذشته سرعت یافته است. تاسیس این واحدها نشان می‌دهد در این دوره میزان بیکاری در بخش صنعت به حدی بوده که تنها ۲۰ هزار شغل جدید ایجاد شده، بنابراین در بخش تعداد شاغلان نیز وضعیت برای اقتصاد ایران مناسب نیست. کاهش عمق صنعتی شدن: این شاخص زمانی معنا می‌یابد که واحدهای تولیدی به جای تولید کالاهای تکنولوژی‌ر تنها به مونتاژ کردن کالاهای صنعتی بپردازند ظهور و توسعه چنین پدیده‌ای در یک اقتصاد به نوعی صنعت‌زدایی ترجمه می‌شود. در سال‌های ۸۲ تا ۸۵ سهم آمار واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای به کل واردات به ۷۰ درصد افزایش پیدا کرده است. افزایش سهم مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای این پیام را دارد که صنعت ایران به جای تولید کالاهای صنعتی به مونتاژ کردن روی آورده است. به طور مثال در بخش صنعت مواد غذایی رب گوجه‌فرنگی از خارج وارد و بسته‌بندی ایران به بازار عرضه می‌شود. این روند زمانی وارد مرحله هشدار می‌شود که نسبت واردات سرمایه به کل واردات نیز محاسبه شود. آمارها حکایت از آن دارد که نسبت ارزش واردات سرمایه‌ای به کل واردات کشور از ۳۵ به ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده است.

علیرضا بهداد: سردار رستم قاسمی در اولین اظهارنظر خود پس از کنار کشیدن قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا از فازهای ۱۵ و ۱۶ پارس جنوبی به پرسش‌های «شرق» در این باره پاسخ داد. رئیس قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا به این نکته اشاره می‌کند که کنار کشیدن قرارگاه از پارس جنوبی صرفاً بر اساس یک توافق با وزارت نفت صورت گرفته است.

– چه شد که بیکاره قرارگاه تصمیم گرفت از پارس جنوبی کنار بکشد؟
با وزارت نفت توافق کردیم کنار بکشیم.

– خودتان خواستید؟

خیر، ما نخواستیم اما توافق کردیم نباشیم.

– دلایلش چه بود؟

دلیل خاصی نداشت. به هر حال توافقی بود که صورت گرفت.

– یعنی دیگر در پارس جنوبی نیستید؟

فعلاً که این گونه تصمیم گرفته شده است.

طالقان شهرستان شد

نماینده ساوجبلاغ، نظرآباد و طالقان در مجلس گفت: طالقان به عنوان شهرستانی مجزا در کنار شهرستان‌های نظرآباد، ساوجبلاغ و کرج به استان ۲/۵ میلیون نفری و تازه تاسیس البرز پیوست. محمدحسین نژادفلاح در گفت‌وگو با مهر با اعلام ارتقای ساختار بخش طالقان به شهرستان با استان شدن البرز افزود: با ارتقای این بخش به شهرستان بسیاری از مشکلات و کاستی‌های آن با افزایش میزان اعتبارات قابل حل است. وی گفت: ابلاغ رسمی ارتقای این منطقه ظرف ۲۰ روز آینده از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود.

